

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
we Wrocławiu
ul. Ofiar Oświęcimskich 5, 50-069 Wrocław
tel. 71 797 76 10, faks 71 797 76 40
REGON 930117015

M.G.O.
21.11.2018

Wrocław, dnia 15 listopada 2018 r.

Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich
K.WR.0000.127.2018
Biuro Obsługi Interesanta

SG
20.11.2018

WPLYNEŁO DNIA

20.11.2018

Pan
Andrzej Dominik
Przewodniczący Rady Miejskiej
Ząbkowic Śląskich

Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich
ul. 1 Maja 15
57-200 ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Nr 18848 ilość załączników - 1 -
podpis [signature]

W załączeniu przesyłam uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu nr 127/2018 z dnia 14 listopada 2018 roku.

Z poważaniem,

Otrzymują:
Burmistrz Ząbkowic Śląskich

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
we Wrocławiu
Lucyna Hanus

Uchwała nr 127/2018
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 14 listopada 2018 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXIV/400/2018 z dnia 12 października 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Ząbkowice Śląskie na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 7 i § 16 załącznika do uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXIV/400/2018 z dnia 12 października 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Ząbkowice Śląskie na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza — wobec istotnego naruszenia art. 403 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.) w związku z art. 126 i art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXIV/400/2018 z dnia 12 października 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Ząbkowice Śląskie na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 19 października 2018 roku.

W załączniku do przedmiotowej uchwały Rada Miejska Ząbkowic Śląskich przyjęła „Regulamin określający zasady i tryb udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Ząbkowice Śląskie na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, związanych z trwałą likwidacją ogrzewania opartego na paliwie stałym lub biomasie, na terenie Gminy Ząbkowice Śląskie”. Badaną uchwałą Rada Miejska określiła zasady udzielania dotacji celowych niezwiązanych z realizacją programu priorytetowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu pn. „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego”.

W § 7 i § 16 załącznika do uchwały (Regulaminu) zawarto następujące regulacje:

„§ 7. Okres kwalifikowalności rozpoczyna się w dniu 01 stycznia 2018 r.

[...]

§ 16. 1. Do zgłoszeń złożonych na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich Nr XLVI/273/2017 z dnia 31 maja 2017 ze zmianami, w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych ze środków budżetu gminy Ząbkowice Śląskie pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie przedsięwzięć służących ochronie powietrza, które nie zostały rozpatrzone, stosuje się zasady określone niniejszą uchwałą. Nie jest wymagane dla tych nieruchomości złożenie ponownego zgłoszenia.

2. Wypłata dotacji celowej dla tych zgłoszeń nastąpi po zaakceptowaniu przedłożonych dokumentów oraz pozytywnym wyniku wizji lokalnej w terminie wskazanym w umowie o udzielenie dotacji”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu oceniając zgodność z prawem postanowień przedmiotowej uchwały ustaliło, co następuje:

Przepis art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.), zwanej dalej „p.o.ś.”, przewiduje możliwość finansowania z budżetu gminy lub budżetu powiatu zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wskazanych w ust. 1 i 2 powołanego artykułu), poprzez udzielenie dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych, na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności: osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych, przedsiębiorców, jak również jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi. Z art. 403 ust. 5 p.o.ś. wynika kompetencja rady gminy lub rady powiatu do określenia w drodze uchwały zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujących w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.

Jak wynika z definicji zawartej w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie tej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Należy podkreślić, że zasadniczą cechą odróżniającą dotacje od innych rodzajów wydatków jest między innymi to, że podlegają szczególnym zasadom rozliczania. Ponadto, jak literalnie wynika z dyspozycji art. 126 u.f.p., dotacje przeznaczane są na realizację zadań publicznych. Zgodnie natomiast z art. 127 ust. 1 u.f.p. dotacjami celowymi są środki przeznaczone między innymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, ustawowo określonych zadań, w tym zadań z zakresu mecenatu państwa nad kulturą, realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego, bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, zadań agencji wykonawczych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b u.f.p., zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym, kosztów realizacji inwestycji.

Przepisy prawa finansowego wymagają, aby dotacja celowa udzielana była z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie umowy (art. 250 u.f.p.), co w przypadku dotacji udzielonej na podstawie p.o.ś. przewiduje również art. 403 ust. 6. Zgodnie z art. 250 u.f.p. umowa o dotację określa w szczególności elementy takie jak: wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji, termin wykorzystania dotacji, termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

Uznać zatem należy, że ustawodawca nie dopuszcza możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację zadania (celu). Aktualne przepisy u.f.p. i art. 403 ust. 4–6 p.o.ś. nie stwarzają żadnych podstaw prawnych do przyjęcia takiego rozwiązania. Każda dotacja zgodnie z definicją prawną określoną w u.f.p. ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc zadań, które istnieją w dacie przyznania prawa do ich finansowania lub dofinansowania. Dopiero po przyznaniu prawa do dotacji można mówić o realizacji zadania publicznego. Dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyrażne odstępstwa, jeśli je dopuścić, muszą wynikać z przepisów ustawy.

W praktyce finansowej zawierane są umowy o dotacje celowe, w ramach których przyznana dotacja nie jest wypłacana beneficjentowi niezwłocznie po zawarciu umowy celem pokrycia z niej przyszłych wydatków, ale beneficjent finansuje zadanie ze środków własnych, po czym otrzymuje gwarantowane umową środki dotacji refinansującej uprzednio dokonane płatności. Takie refinansowanie otrzymywane jest jednak na zadanie publiczne (cel), którego realizacja dokonywała się w warunkach posiadania już przez wykonawcę prawa do otrzymania (wypłaty) dotacji.

Postanowienia wprowadzonego uchwałą Regulaminu, przewidujące dofinansowanie kosztów inwestycji poprzez zwrot kosztów zadania poniesionych przed wejściem w życie badanej uchwały,

a tym samym przed podpisaniem umowy, o której mowa w § 10 ust. 11 Regulaminu, są niezgodne z przepisami art. 403 ust. 4 i 5 p.o.ś. w związku z art. 126 i art. 127 ust. 1 u.f.p. Na zasadność powyższego podejścia wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 24 listopada 2016 r. (sygn. akt II GSK 954/15) oraz Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 21 listopada 2017 r. (sygn. akt I SA/Łd 951/17).

Realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa jest zakaz domniemania kompetencji. Należy podkreślić, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii. Każda uchwała organu władzy publicznej musi odpowiadać wymogom legalizmu — art. 7 Konstytucji RP stanowi, iż „organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”, a zatem musi być ona zgodna z obowiązującymi przepisami prawa materialnego.

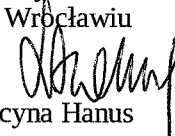
Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że w § 4 ust. 4 załącznika do badanej uchwały (Regulaminu) odniesiono się do „Programu”, którego nie zdefiniowano.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej Ząbkowic Śląskich przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus